

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра слов'янської філології та загального мовознавства

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ,
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

за освітньо-професійною програмою спеціальності	Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література) 014 Середня освіта (Мова і література (польська)
предметною спеціальністю	014.02 Середня освіта (Мова і література (польська)
спеціалізацією	014.028 Польська мова і література
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка

Укладачі:
Свідер І. А., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна БЛЮУСОВА

Затверджено на засіданні кафедри слов'янської філології та загального мовознавства

Протокол 9 від 29 серпня 2023 року
Завідувач кафедри

Наталія СТАХНЮК

Затверджено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 13 від 22 листопада 2023 р.

Декан факультету

Алла ХОПТЯР

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму атестації здобувачів освітнього рівня «бакалавр» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська) розроблено на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Польська мова і зарубіжна література)» та відповідного навчального плану підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (польська), із урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами), Порядок проведення атестації здобувачів вищої освіти із застосування дистанційних технологій в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Додаток 5 до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (від 29 травня 2020 року).

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на кваліфікаційний екзамен, списку рекомендованої літератури для підготовки до кваліфікаційного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Програму кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання розроблено на основі програм навчальних дисциплін Друга іноземна мова (англійська), Теоретичний курс англійської мови, Методика навчання англійської мови.

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання:

- Друга іноземна мова (англійська),
- Теоретичний курс англійської мови,
- Методика навчання англійської мови,

Кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі.

Програма складається з пояснювальної записки, переліку тем, які виносяться на кваліфікаційні екзамени, списку рекомендованої літератури для підготовки до кваліфікаційного екзамену, критеріїв оцінювання відповіді здобувача вищої освіти.

Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік вступу	2020
Семестр	8
Кількість кредитів ЄКТС	1,5
Загальний обсяг годин	45
Самостійна та індивідуальна робота	45
Форма підсумкового контролю	екзамен

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова (англійська)»

1. Family Life. Members of a family. Personal information. Traits of character. Job and professions. Relationship. Appearance.
2. Modern conveniences. Household chores. Every day routine. Meals. Working day.
3. Shoppers and shopping. Life style. Food. Typical dishes. Cooking. Healthy diet.
4. Entertainments. Leisure. Sports and games. Hobbies. Pastimes.
5. Education. Life at School. University. Teaching.

6. Health Service and Health Care. Healthy Lifestyle.
7. Theatre and Cinema. Travelling.
8. Social and political life. Mass media.
9. The usage of Articles. Zero Article. Nouns. Numerals.
10. Pronouns. Objective and Possessive pronouns. Indefinite Pronouns some/any.
11. Adjectives. Adverbs. Degrees of comparison.
12. Indefinite Tenses. Present and Past Tenses. Progressive Tenses. Perfect Tenses. Perfect Progressive Tenses. Passive Voice.
13. Modal Verbs.
14. Sequence of Tenses. Direct and Indirect Speech.
15. Real and unreal Conditionals. Subjunctive Mood.
16. Infinitive and Gerund.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

1. Historical background of the English language.
2. Old English and Middle English periods.
3. Indo-European language family. The origins of Indo-European languages.
4. Linguistic features of the phonetic, grammatical and lexical structure of Germanic languages. Germanic Alphabets.
5. Centum and Satem languages.
6. Indo-European to Germanic: Sound changes. Grimm's Law. Verner's Law.
7. Middle English period. Formation of the written standard of English (Chancellor's Standard). The influence of W. Caxton on English spelling.
8. The emerging orthographic system of EModE.
9. Free development of vowels. The Great Vowel Shift.
10. Borrowings in the English language.
11. External and internal history of the language.
12. Chronological division in the evolution of the English language.
13. Classification of English consonants.
14. The spelling system of Early Modern English.
15. National and regional variants of Modern English.
16. Neologisms in the English language.

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови»

1. Newly-Qualified English Teacher.
2. Methods of FLT and its relation to other sciences.
3. Review on English teaching methods.
4. Communicative Language Teaching. Communicative competence.
5. Teaching grammar. Approaches and techniques.
6. Teaching vocabulary. How to teach vocabulary: approaches.
7. Developing reading skills. Intensive and extensive reading.
8. Developing listening skills. Activities in a listening lesson.
9. Developing writing skills. Writing stages.
10. Developing speaking skills. Speaking subskills.
11. Motivation in FLT. Factors which can influence motivation.
12. The role of error. Errors and slips.
13. Teacher roles and the language teaching classroom.
14. Grouping learners and the language teaching classroom.
15. Learning styles. VAK learning for different learners.
16. Planning in FLT. Planning a class period.
17. ICT in FLT. Digital tools for effective interaction.

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова (англійська)»

Основна

1. Янсон В. В., Свистун Л. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга I : навч. посібник англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос-М», 2007. 368 с.
2. Янсон В. В., Свистун Л. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга II : навч. посібник англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 352 с.
3. Янсон В. В., Свистун Л. В. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Книга III : навч. посібник англ. мовою. Київ: ТОВ «ВП Логос-М», 2009. 368 с.

Додаткова

1. Барановська Т. В. Граматика англійської мови. Збірник вправ: навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене. Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2008. 384 с.
2. Венкель Т. В., Валь О. Д. Вдосконалюйте Вашу розмовну англійську. Практичний курс англійської мови для студентів вищих навчальних закладів. Чернівці, 2003. 296с.
3. Главацька О. І. Basic English grammar. Довідник з англійської мови: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2015. 128 с.
4. Гужва Т. Англійська мова: Розмовні теми у двох частинах. Ч.1: навчальний посібник. Харків : Фоліо, 2005. 414 с.
5. Черноватий Л. М., Карабан В. І. Практична граматики англійської мови з вправами: посібник для студентів вищих закладів освіти. Том 1. Вінниця : Нова книга, 2006. 276с.
6. Мансі Є. О. Підручник з англійської мови для студентів і аспірантів немовних та студентів мовних факультетів, які вивчають англійську як другу іноземну мову у вищих навчальних закладах. К.: Арії, 2008. 344с.
7. Azar В. Understanding and Using English Grammar. Fourth Edition. New York: Pearson Education, 2009. 530 p.
8. Murphy R. Essential Grammar in Use (2nd edition). CUP, 1997. 309 p.
9. Swan M. Practical English Usage. Oxford : Oxford University Press, 2009. 658 p.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови»

Основна

1. Матковська М. В. An Introduction to Old English: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2013. 272 с.
2. Матковська М. В. An Introduction to Middle and Early Modern English: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2014. 224 с.
3. Мороховська Е. Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика: посібник. К. : Вища школа, 1993. 472 с.
4. Паращук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: посібник. Вінниця : Нова Книга, 2005. 240 с.
5. Crystal David. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London: BCA, 1995. 489 p.

Додаткова

1. Левицький В. В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства» : посібник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 264 с.
2. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови: підручник. Х.: Основа, 1993. 256 с.
3. Seth Lerer. The History of the English Language. 2nd Edition. Stanford: The Teaching Company, 2008. 68 p.

4. Verba L. History of the English Language. Vinnitsa : Nova Knyha, 2004. 293 p.

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» Основна

1. Державний стандарт повної загальної середньої освіти: [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.mon.gov.ua
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Телікова та ін. К. : ВЦ "Академія", 2010. 328 с.
4. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
5. Richards, J. C. and T.S. Rodgers (2001) Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 90 p.

Нормативні документи та навчальні програми

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Режим доступу: http://www.khotiv-nvk.edukit.kiev.ua/Files/downloads/zagalnoyevrop_rekom.pdf
3. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіур Т. М.). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf>
5. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf>
6. Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіур Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Druha.inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf>
7. Електронні версії підручників <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

З урахуванням сучасних змін у діяльності вищої школи, а саме – введення рейтингової системи оцінювання успішності, що сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів освіти, формуванню системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог,

визначених Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS), було розроблено систему оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення підсумкової атестації.

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання містить три запитання:

1. Питання з навчальної дисципліни **Друга іноземна мова (англійська)** (Питання №1 екзаменаційного білета).
2. Питання з навчальної дисципліни **Теоретичний курс англійської мови** (Питання №2 екзаменаційного білета).
3. Питання з навчальної дисципліни **Методика навчання англійської мови** (Питання №3 екзаменаційного білета).

Взірець екзаменаційного білета

1. What is your opinion about eating junk food? Real Conditionals.
2. Classification of English labial consonants.
3. Write down 4 concept checking questions for a word fashionable, that you could use to check understanding.

Кваліфікаційний екзамен оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв і вираховується як середнє арифметичне відповідей за кожен блок екзаменаційного білета.

Наприклад:

Питання екзаменаційного білета	Середнє арифметичне за питання екзаменаційного білету
1	75
2	72
3	76
4	73
	підрахунок загального середнього балу: $75+72+76+73=$ $296:4=74$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання результатів відповідей здобувача вищої освіти на комплексному кваліфікаційному екзамені, здобувач отримав 74 бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1-34 б. – Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

35 - 54 б. – Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”.

55-59 б. – Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання дій репродуктивного характеру.

60-66 б. – Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, орієнтується у поняттях, визначеннях.

67-74 б. – Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); окремі висновки не логічні, не послідовні.

75-77 б. – Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв’язування завдань за алгоритмом.

78-81 б. – Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; правильно використовує термінологію; складає таблиці, схеми.

82-87 б. – Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями.

88-89 б. – Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

90-93 б. – Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв’язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; займає активну життєву позицію.

94-98 б. – Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв’язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

99-100 б. – Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв’язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв’язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ШКАЛ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням		

	додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	
--	--	--

Кількість балів за результатами атестаційних екзаменів, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться до протоколу засідання екзаменаційної комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача. До індивідуального навчального плану не вносяться зазначені вище дані тоді, коли знання здобувача оцінені оцінкою „незадовільно” під час атестації.

За умови успішного складання кваліфікаційних екзаменів здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присуджується ступень бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (Мова і література (польська)). Вчитель польської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти та професійна кваліфікація. Вчитель англійської мови закладу загальної середньої освіти.